mki

FÓKUSZPONT

A SZÁMOK JAVULNAK, DE TOVÁBBRA IS DÖCÖG AZ UNIÓS MIGRÁCIÓS RENDSZER

Javult az Európai Unió migrációs helyzete, ugyanakkor a migrációs paktum végrehajtása továbbra is nehézségekbe ütközik – derült ki az Európai Bizottság 2026. november 6-án közzétett második éves menekültügyi és migrációs jelentéséből. A dokumentum számít irányadónak a Bizottság 2027-es uniós szolidaritási keretre vonatkozó javaslata megfogalmazásához.

A jelentés a 2025. július 1. és 2026. június 30. közötti időszak migrációs folyamatait, valamint az uniós migrációs és menekültügyi paktum végrehajtásának tapasztalatait értékeli. A tagállamok migrációs helyzetének felmérése alapozza meg, hogy a 2027-es szolidaritási keretben mely országok részesülhetnek támogatásban, illetve kaphatnak könnyítést hozzájárulási kötelezettségeik alól.

A vizsgált időszakban az EU külső határain 151 877 irreguláris átlépési kísérletet regisztráltak, ami 32%-os csökkenést jelent az előző év azonos időszakához képest. A benyújtott menedékkérelmek száma 16%-kal, 730 800-ra mérséklődött, miközben a végrehajtott visszaküldések száma 11%-kal, 142 ezerre emelkedett, így a visszaküldési arány 31%-ra javult. Az ukrajnai háború miatt ugyanakkor 2026. június végén továbbra is mintegy 4,4 millió ember részesült ideiglenes védelemben az Európai Unióban.

A javuló migrációs mutatók ellenére továbbra is akadoznak a tagállamok közötti menedékkérő-átadások, amelyek végrehajtási aránya mindössze 22%. A probléma különösen súlyos Olaszország esetében: a Bizottság egy 2026. júliusi értékelésében megállapította, hogy Olaszország több tervezett átadást is elutasított, annak ellenére, hogy az új szabályozás értelmében a fogadó állam nem tagadhatja meg egyoldalúan az átadást. A testület az országnak szánt szolidaritási támogatás tényleges biztosítását az átadási rendszer hiányosságainak orvoslásától teszi függővé.

A jelentés három kategóriába sorolta a tagállamokat migrációs helyzetük tekintetében. Görögországot, Ciprust, Olaszországot és Spanyolországot migrációs nyomás alatt állónak minősítette. További 15 tagállamot a migrációs nyomás kockázatának kitett kategóriába sorolta. Többek között ide kerültek a nyugat-balkáni útvonal egyes országai – Horvátország, Szlovénia és Románia –, valamint Csehország, Lengyelország, Németország, Franciaország, Finnország és az Oroszországgal határos balti országok. Hat ország esetében pedig jelentős migrációs terhelést állapított meg, ebbe a csoportba került Bulgária, Csehország, Észtország, Horvátország, Ausztria és Lengyelország.

Magyarországot a Bizottság egyik migrációs nyomás szerinti kategóriába sem sorolta be, ugyanakkor több hiányosságot rótt fel a migrációs paktum végrehajtásában. A jelentés szerint Magyarország nem hajtotta végre a szükséges jogszabály-módosításokat, nem jelentette be a menedékkérők befogadási feltételeiről szóló uniós irányelv átültetését, és nem biztosította teljeskörűen a menekültügyi eljárások alapjogi ellenőrzését. A jelentés szerint Magyarország az egyetlen tagállam, amely nem rendelkezik a menekültügyi és befogadási rendszer esetleges túlterhelődésére vonatkozó nemzeti vészhelyzeti tervvel.

A Bizottság 2027-ben az irreguláris határátlépések és a menedékkérelmek számának további csökkenésére számít. Ugyanakkor a közel-keleti instabilitás, a Kréta felé irányuló migráció erősödése, valamint a migráció Oroszország és Belarusz általi politikai eszközként való felhasználása továbbra is kockázatot jelent. A jelentés összképe így kettős: a javuló migrációs tendenciák ellenére a paktum végrehajtása továbbra is hiányosságokkal küzd.